

Ks. Dariusz Kajzer

Streszczenie doktoratu

Tytuł rozprawy to „Wybrane obrzędy przejścia w tradycyjnej kulturze górskiej w Papui Nowej Gwinei”. Problemem badawczym dysertacji jest próba odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu powiodła się inkulturacja Ewangelii, w tym akulturacja i inkulturacja przejawiające się w liturgii Kościoła, na terenach górskich Papui Nowej Gwinei.

W rozdziale pierwszym – stanowiącym niejako tło historyczno-kulturowe dla dwóch kolejnych rozdziałów – zarysowano historię odkrycia i chrystianizacji Papui Nowej Gwinei. Przedstawiono w nim również procesy ewangelizacyjne i inkulturacyjne już dokonane i dokonujące się w kontekście melanezyjskim. Rozdział drugi szeroko zajmuje się tradycyjnym małżeństwem i strukturą rodziny na górskich terenach Papui Nowej Gwinei. W rozdziale trzecim, natomiast, zaprezentowano chorobę, śmierć i życie pozagrobowe w wierzeniach i obrzędach na górskich terenach Papui Nowej Gwinei, które u tamtejszych chrześcijan jeszcze wciąż pozostają często jakby poza „chrześcijańskim nurtem” ich codziennego życia i przemijania.

Przedstawione w dysertacji badania obrzędów przejścia w tradycyjnej kulturze górskiej klanu „Huli” zostały dokonane z uwzględnieniem współczesnych obrzędów pielęgnowanych przez kolejne już pokolenia papuaskich górali. Dane źródłowe uzupełniono o dostępną literaturę etnograficzną dotyczącą życia mieszkańców gór w Papui Nowej Gwinei. Podstawę źródłową rozprawy stanowią badania etnograficzne, prowadzone przez autora w latach 2007–2014 w 15 wioskach położonych w górach w Papui Nowej Gwinei. W lepszym ich zrozumieniu bardzo przydatna okazała się także odnośna literatura przedmiotu. Jej analiza została przeprowadzona w kontekście badań terenowych i w ich świetle zweryfikowana. Rezultatem etnograficznych badań terenowych są także fotografie, na których zarejestrowano codzienne życie mieszkańców gór w prowincji Hela w Papui Nowej Gwinei.

Selected rites of passage in traditional mountain culture
in Papua New Guinea

Summary

The title of the paper is as follows „Selected rites of passage in traditional mountain culture in Papua New Guinea”. The research problem of the paper is an attempt to answer the question to what extent the inculturation of the Gospel, including acculturation and inculturation manifested in the liturgy of the Church, has been successful in the mountain areas of Papua New Guinea.

Chapter One providing some historical and cultural background for the following two chapters involves the outlines of the history of the discovery and Christianization of Papua New Guinea. It also presents the processes of evangelisation and inculturation already finished and taking place in the Melanesian context. Chapter Two broadly presents the topic of traditional marriage and family structure in the mountain areas of Papua New Guinea. On the other hand. Chapter Three presents, illness, death and the afterlife present in beliefs and rituals in the mountain areas of Papua New Guinea, which for the Christians there still often remain -as it seems- „outside the Christian mainstream” of their daily life and passing.

The research on rites of passage in the traditional mountain culture of the Huli clan presented in the dissertation has been done taking into account contemporary rituals cultivated by successive generations of Papuan highlanders. Source data were supplemented with available ethnographic literature on the lives of mountain people in Papua New Guinea. The source basis of the paper is ethnographic research conducted by the author between 2007 and 2014 in 15 villages located in the mountains in Papua New Guinea. The relevant literature on the subject has also been very useful in understanding the topic in a better way. Its analysis has been carried out in the context of field research and in such light it has been verified. The ethnographic fieldwork also resulted in photographs of the daily life of mountain inhabitants in the Hela province of Papua New Guinea.